

Pan wicepremier marzy:

Rekordowy ruch budowlany Poprawa cen w rolnictwie

„Nie będzie dobrze, ale będzie lepiej”

Sejmowa komisja budżetowa przystąpiła na czwartkowym posiedzeniu do ostatniego etapu prac nad budżetem, a mianowicie do głosowania o poprawkach i referatu generalnego. Z poprawek przyjęto te, które były uzgodnione z rządem, wszystkie inne odrzucono.

Referent generalny pos. Duch przedstawił cyfry preliminarza budżetowego, z których wynika, że budżet na rok 1937/38 wykazuje w porównaniu do obecnego wzrost tak

w dochodach, jak i w wydatkach o przeszło 72 miliony zł. W porównaniu z budżetem z r. 1929/30 wykazuje spadek w dochodach o 697 milionów, a w wydatkach o 612 milionów. Referent stwierdza, że gospodarka publiczna rośnie się. Już w r. 1927 majątek państwowy wynosił około 13 miliardów czyli 12 do 15 procent majątku narodowego. Uderza mała rentowność przedsiębiorstw państwowych, nie dochodząca do proc. kapitału.

zaprojektował plan ulg kapitałowych oraz ulg przez umorzenie odsetek w stosunku do dłużników indywidualnych, w zakresie kredytu krótkoterminowego, a także w stosunku do spółdzielczości w Banku Rolnym na około 20 milionów złotych, w zakresie kredytu długoterminowego na około 12 milionów zł., w zakresie innych tytułów na około 13 milionów złotych. To będzie koniec polityki odciążającej.

W nadchodzącym roku zamierzone są prace, zmierzające ku dalszemu uporządkowaniu stosunków w instytucjach finansowych. Zamierzone są też prace zmierzające do stopniowego wzmocnienia i uzdrowienia instytucji kredytu długoterminowego.

Trzecim wielkim kompleksem zagadnień, wiążących się ściśle z budżetem i z polityką finansowo-gospodarczą rządu, jest polityka podatkowa. Zbyt głębokiej reformy systemu podatkowego, ani znaczącego zwiększenia etatów urzędniczych i podwyższenia ich poborów nie możemy jeszcze przeprowadzić.

Można by się zgodzić na takie wyłączenie, gdyby przedsiębiorstwa dawały odpowiedni zysk. Ale wiemy, że tego zysku nie ma.

Spowodu braku powszechności budżetu nie dano się załatwić wniosku o nieprzedłużenie specjalnego podatku od pobrań poniżej 200 zł. Kwestia tego podatku na 3 miesiące wynosiła około 10 milionów zł. i z pewnością w przedsiębiorstwach można by znaleźć tę kwotę. To samo dotyczyło swego czasu budowy gmachu BGK. Tylko wtedy będziemy mogli należycie przestrzegać hierarchii wydatków i uczciwie stwierdzić, że równowaga budżetowa jest istota, jeżeli wszystko będzie połączone w jednym dokumencie.

Po przegłosowaniu szeregu rezolucyj Sejm uchwalił budżet w III czytaniu.

Klasy synekurzystów

Mówiąc o pracownikach przedsiębiorstw państwowych, stwierdza, że niewątpliwie personel jest naogół sumienny, ale często zdarza się, że do służby mającej do czynienia z dostawami, sprzedawcą itp. idzie człowiek „sprytny”. Cały spryt wysiła na to, aby kosztem tej instytucji najlepiej urządzić siebie i swoją rodzinę. W ten sposób, jakby wykonując system podziału łupów, całe klany siedzą w

różnych przedsiębiorstwach nie mając często najmniejszych kwalifikacji. Każdy klan trzyma się oddzielnie, ale wszystkie są solidarne, gdy dobrą się do któregoś z nich. Każda jest wysoka stopa uposażeń zarządów przedsiębiorstw i skłonność do reprezentacji. Trzeba sobie raz powiedzieć, że w służbie publicznej skromność nie hańbi, a reprezentacja na cudzy koszt jest karą.

Cyfry budżetu

W końcu przedstawił zmiany, jakim ulegają cyfry pierwszych trzech artykułów ustawy skarbowej wskutek przyjętych poprawek. W art. 1 suma wydatków zwyczajnych wynosi 2.262.010.899 zł., nadzwyczajnych 41.044.280 zł. W art. 2 suma dochodów zwyczajnych wynosi 2.108.227.702 zł., nadzwyczajnych 202.520.000 zł. Wpłaty do skarbu przedsiębiorstw i zakładów wyniosły mają 96.306.800 zł. Omówił też zmiany, jakie zachodzą w dalszych artykułach ustawy

skarbowej. Odpada możliwość udzielania pożyczek na oddłużenie urzędników. Nowy art. 7 ogranicza możliwość powiększenia liczby urzędników ponad ilość, ustaloną w załączonym wykazie. Art. 11 upoważnia ministra skarbu do przedłużenia poboru specjalnego podatku od wynagrodzeń. Sprawozdawca proponuje zmianę tego artykułu w tym sensie, że przedłuża się moc obowiązująca dekretu do 31 marca 1938 r.

Mowa p. wicepremiera

Z kolei zabrał głos wicepremier Kwiatkowski. Wskazuje on na konieczność ostrożności w rozbudowie wydatków. Sytuacja na światowym rynku pieniężnym kształtuje się bardzo niejednolicie.

Linie odpływu złota i dewiz przestaliśmy wcześniej zanim zaszedł fakt jednorazowego zakupu złota we Francji z nowej pożyczki na sumę 100 milionów złotych. W ten sposób wyrównaliśmy w ciągu 6 miesięcy i to z nadwyżką cały odpływ złota, który dokonał się w r. 1935 i w pierwszej połowie 1936. Notujemy też na razie prowizorycznie pewną poprawę i w innych pozycjach naszego bilansu płatniczego. Kredyty krótko i średnio-terminowe wykazują tendencję powrotną. Wskutek układów z Niemcami ustala dalsze zamrażanie naszych należności za granicą. Ujemne saldo turystyki wynoszące w r. 1935 około 15 milionów zł. zostało prawie całkowicie zlikwidowane. Bilans handlowy dał za rok 1936 nie-

wielką nadwyżkę 23 milionów złotych przy znacznym jednak wzroście. Zarysował się też proces powrotu pieniędzy do instytucji finansowych. Prowizorycznie zestawiony preliminarz dewizowy na I kw. 1937 wskazuje, że opanowane równowagi nie utracimy, trudniejszym nieco będzie kwartał następny.

Wreszcie p. minister wyraża nadzieję, że rokowania prowadzone z wierzyicielami zagranicznymi doprowadzą do uregulowania sprawy obsługi naszych długów bez naruszenia równowagi walutowo-złotowej.

Koniec oddłużenia

Ze względu na nadzwyczajne potrzeby państwa, odbudowa swobody działania rynku pieniężnego może się odbywać tylko stopniowo. Minister

Nadzieja na poprawę

Czego możemy się spodziewać praktycznie po roku 1937?

Wydaje się, że ceny rolnicze mają przed sobą perspektywę raczej pomyślną. Ruch budowlany niewątpliwie będzie bardzo znaczny. Korzystać on będzie w r. 1937 z przywilejów podatkowych, które później muszą być silnie ograniczone. Natężenie prac inwestycyjnych będzie duże, a na tej podstawie konsumpcja i rentowność w rolnictwie i przemyśle muszą wzrosnąć. Chęć do lokat inwestycyjnych w życiu prywatnym musi się spotęgować. Można więc ze względami optymizmem patrzeć na najbliższą przyszłość. Nie będzie dobrze, ale będzie lepiej.

Ala są i pewne niebezpieczeństwa. Największe niebezpieczeństwo to tendencja do podwyższania cen. Od grudnia ruch zwykły cen niektórych artykułów rozwija się w tempie nieusprawiedliwionym. Rząd uczynił co do niego należy, ale współdziałać musi społeczeństwo.

Dyskusja i uchwalenie budżetu

W dyskusji przemawiał krótko m. in. pos. Bakon. Poruszył on zagadnienie powszechności i jednności budżetu. Powszechność wymaga, aby wszystkie wydatki i dochody państwa były w budżecie zawarte. Tymczasem przedsiębiorstwa są w różny sposób budżetowane, a są i takie, które wcale w budżecie nie figurują.

Wydział wykonawczy Związku dziennikarzy R. P. komunikuje:

„Wydział wykonawczy Związku dziennikarzy R. P. Litewskiej wystosował na ręce senatora Wacława Sieroszewskiego prezesa Polskiej Akademii Literatury następujący list:

W orzeczeniu, wydanym przez Polską Akademię Literatury w sprawie członka akademii p. W. Rzymowskiego, znajduje się m. in. ustęp następujący:

„Zwazywszy... że pośpiech pracy dziennikarskiej niejednokrotnie narzuca konieczność posługiwania się gotowym materiałem, sformułowanym przez publicystę bez podania źródła...”

Ta publicznie wyrażona — być może, w pośpiechu — opinia akademii, przytoczona w konkretnym wypadku jako okoliczność łagodząca, dać może podstawę do interpretowania jej w sposób że w pracy dziennikarskiej w ogóle, a więc także w publicystyce, korzystanie z cudzej pracy bez cytowania źródła jest zjawiskiem nor-

Kto będzie sowieckim Napoleone m? Stalin czy Woroszyłow?

W Rosji Sowieckiej coraz wyraźniej zarysowuje się wrogi stosunek pomiędzy dwoma najpopularniejszymi ludźmi dyktatorem Stalinem i dowódcą armii

Woroszyłow

komisarzem spraw wojskowych marszałkiem Woroszyłowem. Jak twierdzą powszechnie, obaj są kandydatami do odegrania w rewolucji rosyjskiej roli Napoleona. Jak dotychczas, Stalin bał się otwartej wojny z Woroszyłowem. Ostatnio jednak wypadki skłoniły go do zajęcia bardziej zdecydowanego stanowiska, czego dowodem liczne aresztowania w czerwonej armii.

Mówi się nawet o uwięzieniu marszałka Tuchaczewskiego, co Woroszyłow musiałby uważać za krok wyraźnie wrogi w stosunku do niego. Zamieszczamy obok ostatnią fotografię Woroszyłowa. Jeżeli zwyciężyłby w walce o dyktaturę w Sowieciech, w niedługim czasie rozegrałby się zapewne nowy akt tragedii rosyjskiej, w której ofiarą tym razem byłby... sam Stalin.

Pośpiech akademicki P.A.L.'u i odpowiedź Związku Dziennikarzy Jeszcze o p. Rzymowskim

malnym i tolerowanym.

Wydział wykonawczy Związku dziennikarzy R. P. stwierdza, że zapatrywanie to jest mylne i dla zawodu dziennikarskiego uchybiające. Przy ocenie moralnej plagiatu nie może zachodzić żadna różnica pomiędzy dziennikarzami i literatami, co jest potępieniem godnym i jedynym, jest tak samo sprzeczne z dobrymi obyczajami u drugich. Korzystanie ze wspólnych, a nawet wyrażenie cudzych źródeł jest praktykowane wyłącznie w informacyjnym działach pracy dziennikarskiej i tam nie uchodzi za sprzeczne z dobrymi obyczajami. Tolerancja ta jednak nie odnosi się w żadnym wy-

padku do publicystyki, a tylko o publicystykę szło w sprawie której dotyczy orzeczenie Polskiej Akademii Literatury. Gdyby zatem zdarzały się wypadki plagiatu w pracy publicystycznej zrzeszonych dziennikarzy, władze organizacyjne Związku dziennikarzy wystąpiłyby stanowczo przeciwko tym praktykom i dążyły do ich wyeliminowania.

Ponieważ orzeczenie Polskiej Akademii Literatury zostało ogłoszone w całej niemal prasie polskiej, niniejsze oświadczenie pozwalamy sobie podać także do wiadomości publicznej.

(Następują podpisy).

Góry lodowe na Bałtyku Przyłot ptaków zwiastuje bliską wiosnę

HEL, 4.2. Nagle ociepienie się morza, spowodowało częściowe ruszenie się lodów z pod przylądka Rozewskiego i Jastrzębiej Góry. Lód został jednak zepchnięty na ląd, gdzie utworzył góry, wysokości 6 metrów. Lód slega

około 5 km. w głąb morza. Miejscami płyną prawdziwe góry lodowe. Star Bałtyku jest nadal niesłychanie niski. Niemieckie kutry rybackie, które z powodu mrozów szukały schronienia w Helu i Gdańsku, opuściły teraz swe tymczasowe schronienia, udając się do swych portów macierzystych. Na morzu jednak utrzymuje się gęsta mgła, która bardzo utrudnia żeglugę. Kutry odpłynęły do najbliższego portu niemieckiego w Stolicę.

Nad Heluśm unosi się potężny opar mgły, przyczem pada nieustannie deszcz. Z powierzchni morza znikł zupełnie śnieg. Pod Puckiem zaobserwowano gromadny przyłot szpaków i skowronków. Pojawienie się tego ptactwa uważane jest za zapowiedź wczesnej wiosny.

Wyrok na defraudantów z Grodziska

Sąd okręgowy ogłosił wyrok w procesie afery skarbowej w Grodzisku Mazowieckim. Kierownik działu egzekucji Ziemiowski skazany został na 2 i pół roku więzienia, sekwestrator zaś który na polecenie kierownika fałszował protokoły licytacyjne, Koliabski, uzyskał karę łagodniejszą — półtora roku. W motywach wyroku Sąd podkreślił iż złym duchem Koliabskiego był Ziemiowski, który wpadł na pomysł fikcyjnych licytacji i nabywania za bezcen zajętych za zaległości podatkowe rzeczy płatników. Przebieg rozprawy podamy na str. 5-ej.

Plagiat „Legendy-Tatr”

Sensacyjny zatarg literacki wyłonił na tle sfilmowania „Legendy Tatr” przez czeską wytwórnię filmową. Czesi zapożyczyli dla swego scenariusza szereg fragmentów z utworów Kazimierza Przerwy Tetmajera, naruszając w ten sposób jego prawa autorskie. Z powodu tego plagiatu, Tetmajer wystąpił przez swego pełnomocnika adw. Henryka Korala do wydziału VIII karnego Sądu Okręgowego w Warszawie z wnioskiem o dokonanie zajęcia filmu. Niezależnie od sprawy karnej, Tetmajer wystąpi z powództwem o odszkodowanie w wysokości 10.000 złotych.

STANISŁAWÓW, 4. 1. W Beresowie Niżnym niejaki Mikołaj Negrycz zastrzelił z karabinu swoją matkę Marię, oraz siostrę Rozalię, po czym sam popełnił samobójstwo przez pchnięcie się nożem w serce.

Istotna walka z bezrobociem

Pisaliśmy przed paru dniami o metodzie likwidacji częściowego bezrobocia, co by prowadziło jednocześnie do ogólnego ożywienia gospodarczego. Analogiczną metodę można zastosować również przynajmniej do częściowej likwidacji całkowitego bezrobocia.

Ala zanim przejdziemy do właściwego tematu, chcielibyśmy się zająć zarzutami, podniesionymi przeciwko nam przez niektóre pisma folksofrontowe. Pisma te cytując poprzedni nasz artykuł starają się omijać te zdania, które wyraźnie mówiły, że zastosowanie metody przez nas proponowanej jest możliwe tylko wtedy, o ile w Polsce nastąpi pewien wstrząs moralny, gdyż w obecnych warunkach zastosowanie jej doprowadziłoby do szeregu oszustw i kantów. Dlatego raz jeszcze chcę pod-

kreślić, że również proponowane dzisiaj zarządzenia są możliwe do urzeczywistnienia tylko w zmienionej atmosferze psychicznej, pozwalającej władzom na skuteczne ściganie tych wszystkich, którzy by i wtedy chcieli popełniać nadużycia.

Z funduszy publicznych są przeznaczone pewne sumy na pomoc bezrobotnym. Są one całkowicie niedostateczne na to, aby ta pomoc była rzeczywiście skuteczna. Natomiast są to sumy, jak na naszą biedę dość znaczne. Otóż te właśnie sumy powinny być użyte nie na pomoc bezrobotnym, ale na zwalczanie bezrobocia i zapewnienia bezrobotnym pracy.

Jedną rzeczywistą pomoc bezrobotnym to jest danie im pracy. Wszystkie inne środki są w gruncie rzeczy okłamy-

waniem własnego sumienia. Otóż w dzisiejszych naszych warunkach trzeba tym wszystkim, którzy otrzymują zasiłki ze źródeł publicznych dać pracę na tych zasadach, że wynagrodzenie jakie otrzymywać będą w gotówce będzie się równało sumie otrzymywanych zasiłków, resztę zaś wynagrodzenia otrzymają robotnicy po paru miesiącach. W ten sposób sytuacja dzisiejszych bezrobotnych nie ulegnie pogorszeniu, z tym, że w niedługiej przyszłości będą mieli realne widoki poprawy swej sytuacji materialnej.

W tych warunkach niewątpliwie robotnicy znajdą pracę, gdyż przedsiębiorcy, mając na widoku pracę na warunkach kredytowych, niewątpliwie przystąpią do rozszerzania swych warsztatów pracy lub utworzenia nowych. Surowce i materiały pomo-

cze otrzymają oni w zmienionych warunkach również niewątpliwie przynajmniej w znacznym stopniu na kredyt.

Jeśli chodzi o rynek zbytu dla powiększonej produkcji, to tą sprawą nie trzeba się martwić, gdyż jak pisaliśmy, nie brak potrzeb ale brak pieniędzy dla zaspokojenia tych potrzeb jest źródłem skurczenia się naszej produkcji. Stąd w wypadku zastosowania kredytu następuje automatyczne zwiększenie potrzeb.

Przeciwko tej koncepcji można by postawić ten zarzut, że brak będzie kapitału zakładów. Tworzenie jednak nowych zakładów pracy będzie potrzebne tylko w wyjątkowych wypadkach. Wykorzystanie bowiem zdolności produkcyjnych i istniejących warsztatów jest tylko bardzo nie-

(Dokończenie na str. 2-ej).